

NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

20. juni 2012 • J.nr.: NMK-130-00044 (tidl. MKN-130-00460) • Ref.: TRSLA

AFGØRELSE

i sag om miljøtilladelse til ændring og udvidelse af kvæg- og svinebrug på ejendom beliggende i Kalundborg Kommune

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter § 10 i husdyrbrugloven¹.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Kalundborg Kommunes afgørelse af 21. april 2009 om miljøtilladelse til udvidelse af husdyrproduktion på Klovbyvej 22, 4490 Jerslev Sj., med følgende ændringer:

Som vilkår nr. 10 indsættes:

"Lugtbidraget fra staldene skal sikres begrænset ved opretholdelse af god staldhygiejne samt rengøring af samtlige staldafsnit for foder- og gødningsrester."

Som vilkår nr. 11 indsættes:

"Virksomhedens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride følgende værdier:

<i>Mandag-fredag</i>	<i>Kl. 07.00-18.00</i>	<i>55 dB(A)</i>
<i>Lørdag</i>	<i>Kl. 07.00-14.00</i>	
<i>Mandag-fredag</i>	<i>Kl. 18.00-22.00</i>	<i>45 dB(A)</i>
<i>Lørdag</i>	<i>Kl. 14.00-22.00</i>	
<i>Søn- og helligdage</i>	<i>Kl. 07.00-22.00</i>	
<i>Mandag-fredag</i>	<i>Kl. 22.00-07.00</i>	<i>40 dB(A)</i>
<i>Lørdag</i>	<i>Kl. 22.00-07.00</i>	
<i>Søn- og helligdage</i>	<i>Kl. 22.00-07.00</i>	

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften".

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Som vilkår nr. 12 indsættes:

"Fluer skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium"

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 2 år fra datoen for nævnets afgørelse, jf. § 33 i husdyrbrugloven.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder fra datoen for nævnets afgørelse, jf. husdyrbruglovens § 90.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

² Lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Kalundborg Kommunes afgørelse er i mail af 26. maj 2009 påklaget af omboende.

Det gøres i klagen navnlig gældende, at klager frygter lugt-, støj- og fluegener. Desuden klages over forventet øget trafik med landbrugsmaskiner omkring klagers ejendom.

Afgørelsen er påklaget til Miljøklagenævnet. Sagen er pr. 1. januar 2011 overført til Natur- og Miljøklagenævnet³.

Sagens oplysninger

Der er den 18. juli 2007 ansøgt om udvidelse af husdyrproduktionen på ejendommen Klovbyvej 22, 4490 Jerslev Sj.

Kalundborg Kommune meddelte den 28. april 2009 miljøtilladelse til udvidelse af ammekobesætningen fra 12,48 dyreenheder (DE) til 42,11 DE husdyrholdet. Produktionen af slagtesvin fortsætter uændret på 31,43 DE. Det samlede dyrehold bliver efter udvidelsen på 73,54 DE.

Efter udvidelsen består dyreholdet af 32 ammekøer (> 600 kg), 32 kvier (0-28 mdr.), 16 ungtyre (40-600 kg), 1 avlstyr og 1.100 slagtesvin (30-102 kg, 300 stipladser).

Udvidelsen sker i to eksisterende stalde samt i en lade, der er opført i 2009, og som i forbindelse med udvidelsen inddrages som løsdriftsstald.

Bedriften råder over i alt 58,62 ha ejede og forpagtede arealer til udbringning af husdyrgødning fra ejendommen.

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at antallet af transporter til og fra ejendommen ikke er højere i ansøgt drift end i nudrift. Dog er det oplyst, at fodring af dyrene om vinteren, hvilket foregår med traktor, stiger fra 30 min til 45 min. Det fremgår, at fodringen finder sted inden for normal arbejdstid.

Den korteste afstand mellem husdyrbrugets staldanlæg og nærmeste nabo er 30 m. Der er 35 m fra staldanlægget til klagers ejendom.

Det fremgår af det elektroniske ansøgningssskema, at den korrigerede geneafstand for anlægget, jf. mere herom nedenfor i afsnittet "Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse", er beregnet som følger:

Kategori	Afstand
I. Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	180,52 m

³ Jf. lov nr. 484 af 11. maj 2010 om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love samt lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet som ændret ved lov nr. 1608 af 22. december 2010

II. Samlet bebyggelse i landzone ifølge definitionen fastsat i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning og ensilage eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	101,48 m
III. Etablering, udvidelse eller ændring ved enkeltboliger	57,09 m

De korrigerede geneafstande er beregnet efter FMK-vejledningen.

Der ligger ikke boliger i en vægtet gennemsnitsafstand fra anlægget, som er kortere end geneafstanden. Natur- og Miljøklagenævnet har beregnet den vægtede gennemsnitsafstand til beboelsesesejendommen på Klovbyvej 18 til 76,2 meter.

Kalundborg Kommune har telefonisk til Natur- og Miljøklagenævnet oplyst, at kommunen har vurderet, at den generelle miljøregulering er tilstrækkelig til at sikre mod gener for de omkringboende fra fluer og andre skadedyr samt støj. Kommunen har ikke stillet vilkår om begrænsning af fluegener eller støjgener.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Lugt

Kommunen skal i en tilladelse eller miljøgodkendelse efter § 10, § 11 eller § 12 fastsætte vilkår, der sikrer, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jf. husdyrbruglovens § 19, nr. 2, jf. § 27. Hvis husdyrbruget ligger mindre end 300 meter fra hhv. boliger eller boligområder mv., skal der altid fastsættes sådanne vilkår, jf. husdyrbruglovens § 27, stk. 1, 2. pkt., jf. § 20. Hvis husdyrbruglovens § 19 ikke er opfyldt, skal kommunen meddele afslag på ansøgningen, jf. § 31.

Kommunen må endvidere ikke meddele godkendelse, hvis det ansøgte vurderes at medføre væsentlige virkninger på miljøet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 1, jf. stk. 3. Ved væsentlige virkninger på miljøet forstås, at det beskyttelsesniveau for bl.a. lugt, der er fastsat i bilag 3, afsnit B, overskrides. Heraf fremgår, at der skal beregnes en geneafstand ud fra både den nye lugtvejledning (Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug), og efter FMK-vejledningen (Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK, 2. udgave maj 2002). Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Hvis FMK-vejledningen giver den længste geneafstand, kan der foretages en justering af lugtemissionen, hvis husdyrbruget anvender miljøteknologi, som har en dokumenteret effekt på lugtemissionen, ligesom den i vejledningen anviste spredningsmodel i særlige tilfælde med meget afvigende ventilationsforhold kan erstattes af en konkret spredningsberegning med OML-modellen (udarbejdet af Danmarks Miljøundersøgelser).

Hvis den beregnede geneafstand er længere end den faktiske afstand fra anlægget til de omkringboende, skal der som udgangspunkt gives afslag, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 1, jf. stk. 3. Der fremgår dog følgende af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit B, om muligheden for at godkende det ansøgte, selvom lugtgeneafstanden er overskredet:

"Såfremt den beregnede geneafstand er større end den faktuelle afstand skal der gives afslag. I enkelte tilfælde kan der dog meddeles godkendelse, f.eks. hvis den ansøgte husdyrproduktion medfører uændrede eller færre lugtgener end den eksisterende produktion, samtidig med at afstanden til omboende er længere end 50 % af den beregnede geneafstand."

Det fremgår af miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug⁴, at lugtvejledningens geneafstand tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldanlæg til en nabo eller et område, hvor genekriteriet skal overholdes. Dette kan være problematisk, hvis projektet har flere kilder f.eks. flere stalde med forskellige emissioner. Lugtcentrum skal i så fald ikke beregnes som et fysisk punkt, der kan angives på et kort, men som en vægtet gennemsnitsafstand. Der tages udgangspunkt i staldcentrum og det punkt hos naboen eller på zonegrænsen, som ligger nærmest det staldanlæg, som medfører størst lugtgener.

Den vægtede gennemsnitsafstand for lugtgener fra anlægget er 76,2 meter til klagers bolig og 63,7 meter til nærmeste nabo. Den korrigerede geneafstand (dvs. når geneafstanden er korrigeret for vindretning og de enkelte staldbygningers indbyrdes beliggenhed og dyrenes placering i disse) til enkeltbolig er beregnet til 57,09 meter.

Natur- og Miljøklagenævnet har på denne baggrund fundet, at den ansøgte produktion ikke vil medføre væsentlige lugtgener.

Natur- og Miljøklagenævnet har herved lagt vægt på, at der ikke er relevante boliger, bebyggelse eller områder mv. inden for de udregnede lugtgeneafstande, jf. afsnittet "Sagens oplysninger" ovenfor. Der er ikke efter nævnets opfattelse grundlag for at antage, at virksomhedens lugtbidrag til omgivelserne alligevel er uacceptabelt for de omkringboende.

Nævnet bemærker dog, at FMK-vejledningens geneafstande - som er anvendt i denne sag - bygger på en forudsætning om, at der i referencestalden holdes en "god staldhygiejne". Minimering af lugtgener fra staldene er således erfaringsmæssigt meget afhængig af, om der holdes en god staldhygiejne i stalden. Kalundborg Kommunes miljøgodkendelse bør derfor suppleres med vilkår om opretholdelse af god staldhygiejne, herunder at sengebåse og lignende samt foderarealerne skal holdes tørre, at dyrene skal holdes rene, at støv- og smudsbelægning i stalden skal fjernes, og at fodringssystemer skal holdes rene. Der indsættes derfor følgende vilkår herom:

"Lugtbidraget fra staldene skal sikres begrænset ved opretholdelse af god staldhygiejne samt rengøring af samtlige staldafsnit for foder- og gødningsrester."

Støj

Kommunen har ikke stillet vilkår om begrænsning af støjgener fra husdyrbruget.

Efter husdyrbruglovens § 19, nr. 2, skal kommunalbestyrelsen ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 sikre sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

⁴ <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx>

En tilladelse efter § 10 skal indeholde vilkår, der sikrer, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde at kravene i husdyrbruglovens § 19 opfyldes, jf. husdyrbruglovens § 27, stk. 1, 1. punktum. Dette omfatter blandt andet vilkår, der fastsætter den maksimalt tilladte støj hos nærmeste nabo. Ved fastsættelse af støjvilkårene for landbrugsvirksomheder bør der som udgangspunkt anvendes de gældende vejledende grænseværdier for støj, der svarer til de almindeligt gældende grænser for virksomheder (vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder). Vilkåret skal gælde al støj fra husdyrbrugets bygningsparcel.

Natur- og Miljøklagenævnet finder derfor, at Hjørring Kommunes tilladelse skal suppleres med nedenstående støjvilkår:

"Virksomhedens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride følgende værdier:

<i>Mandag-fredag</i>	<i>Kl. 07.00-18.00</i>	<i>55 dB(A)</i>
<i>Lørdag</i>	<i>Kl. 07.00-14.00</i>	
<i>Mandag-fredag</i>	<i>Kl. 18.00-22.00</i>	<i>45 dB(A)</i>
<i>Lørdag</i>	<i>Kl. 14.00-22.00</i>	
<i>Søn- og helligdage</i>	<i>Kl. 07.00-22.00</i>	
<i>Mandag-fredag</i>	<i>Kl. 22.00-07.00</i>	<i>40 dB(A)</i>
<i>Lørdag</i>	<i>Kl. 22.00-07.00</i>	
<i>Søn- og helligdage</i>	<i>Kl. 22.00-07.00</i>	

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften".

Hvis ovennævnte vilkår overholdes, vil der ikke være væsentlige støjgener forbundet med husdyrbruget.

Fluer

Efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder har Natur- og Miljøklagenævnet fundet, at den ansøgte produktion ikke vil medføre væsentlige fluegener for de omkringboende, så længe ansøger overholder de i ansøgningen angivne foranstaltninger samt de af nævnet tilføjede supplerende vilkår, jf. straks nedenfor.

Nævnet har herved bl.a. lagt vægt på, at forebyggelse af flueplage først og fremmest kræver en god gødningshåndtering samt en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester. Et husdyrbrug må i øvrigt sikre, at fluer bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.

For at sikre bekæmpelsen af fluegener fra den ansøgte bedrift, finder nævnet, at der i miljøgodkendelsen skal indsættes følgende vilkår:

"Fluer skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium"

Trafik

Gener affødt af trafik forbundet med driften af et husdyrbrug kan f.eks. opstå som følge af til- og frakørsel af dyr og foder samt kørsel på offentlig vej ved udbringning og opbevaring af husdyrgødning og anden form for gødning. Ved reguleringen af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse

ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder finder Natur- og Miljøklagenævnet, at den ansøgte produktion ikke vil medføre væsentlige trafikgener for de omkringboende.

På baggrund af det ovenstående stadfæster Natur- og Miljøklagenævnet Kalundborg Kommunes afgørelse af 21. april 2009 om miljøtilladelse til udvidelse af husdyrproduktion på Klovbyvej 22, 4490 Jerslev Sj., med følgende ændringer:

Som vilkår nr. 10 indsættes:

"Lugtbidraget fra staldene skal sikres begrænset ved opretholdelse af god staldhygiejne samt rengøring af samtlige staldafsnit for foder- og gødningsrester."

Som vilkår nr. 11 indsættes:

"Virksomhedens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride følgende værdier:

<i>Mandag-fredag</i>	<i>Kl. 07.00-18.00</i>	<i>55 dB(A)</i>
<i>Lørdag</i>	<i>Kl. 07.00-14.00</i>	
<i>Mandag-fredag</i>	<i>Kl. 18.00-22.00</i>	<i>45 dB(A)</i>
<i>Lørdag</i>	<i>Kl. 14.00-22.00</i>	
<i>Søn- og helligdage</i>	<i>Kl. 07.00-22.00</i>	
<i>Mandag-fredag</i>	<i>Kl. 22.00-07.00</i>	<i>40 dB(A)</i>
<i>Lørdag</i>	<i>Kl. 22.00-07.00</i>	
<i>Søn- og helligdage</i>	<i>Kl. 22.00-07.00</i>	

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften".

Som vilkår nr. 12 indsættes:

"Fluer skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium"

Bibi Søgaard-Bauditz
Specialkonsulent

Trine Rønnow
Fuldmægtig

/

Afgørelsen er sendt pr. e-mail til:

Keld Nielsen – keld@ook.dk

Kalundborg Kommune - Frederik.Weinreich@kalundborg.dk

og pr. brev til:

Lajla Rasmussen, Klovbyvej 22, 4490 Jerslev Sj.

Martin og Pernille Tufvesson, Klovbyvej 18, 4490 Jerslev Sj.